

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
1.1	Lisäämme elinvoimaa	5
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen.....	5
1.1.2	PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	6
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	12
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	13
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	13
1.2	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	17
1.2.1	Hiilineutraaliuden edistäminen.....	17
1.2.2	Kiertotalouden ratkaisut.....	18
1.2.3	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	18
1.2.4	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	19
1.2.5	Kestävä kaupunkikehitys.....	20
1.3	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite.....	21
2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	22
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	22
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	25
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	26
5	Voimassaolo ja seuranta.....	27
5.1	Liite.....	27
6	Allekirjoitukset.....	27

13.12.2021

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkoston kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävästä kasvusta ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen

Osaavan työvoiman saatavuutta pyritään turvaamaan laadukkailla ja tehokkailla TE-palveluilla. Asiakaspalvelussa hyödynnetään tehokkaita verkkopalveluita ja yksilöllistä kasvokkasta palvelua. Työnhakijoille tarjotaan aktiivisesti erilaisia vaihtoehtoja heti työttömyyden alusta lähtien.

Osaamisen kehittämisen osalta palveluita suunnitellaan ennakoivasti ja hankitaan työmarkkinoiden tarpeisiin vastaten hyvässä yhteistyössä TE-toimiston kanssa. ELY-keskus ja TE-toimisto luovat Jatkuvan oppimisen palvelumallia yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa.

Rekrytointi- ja koulutuspalveluilla avoimet työpaikat täytetään nopeasti. Osaamistarpeiden ratkaisuihin nähdään tärkeänä hyödyntää entistä enemmän myös kansainvälistä työvoimatarjontaa. Pohjanmaan ELY-keskuksessa on rakennettu vuodesta 2019 lähtien Talent Coastline -ekosysteemiä, jonka vahvistamista ja kehittämistä jatketaan edelleen. Talent Coastlinen toimintaa muotoillaan erityisesti koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartassa 2035 määritellyiden tavoitteiden mukaan. Talent Coastlinen alueellisessa toiminnassa otetaan huomioon tiekartan toimenpidesuunnitelmat. Alueella on jo paljon ulkomaalaistaustaista väestöä ja vahvat pakolaisten vastaanottamisen perinteet. Tämän vuoksi vahva panostus toimivaan kotouttamiseen on tärkeää.

Palveluiden kehittämisessä nähdään tärkeänä alueen strategiset kumppanuudet. Vaasan työllisyyden ekosysteemin rakentaminen on aloitettu vuonna 2020 ja teemana on osaamisen kehittäminen ja varmistaminen ketterästi kokeillen. Työllisyyden ekosysteemissä on neljä palvelupolkua, jotka ovat 1) pitkäaikaistyöttömät ja osatyökykyiset, 2) nuoret, 3) maahanmuuttajat sekä 4) irtisanotut. ELY-keskus ja TE-toimisto toimivat hyvässä yhteistyössä Kokkolan ja muiden Keski-Pohjanmaan kuntien työllisyyskokeilun edistämiseksi. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseen liittyvät alueen veto- ja

13.12.2021

pitovoiman parantamista edistävät toimet, joita tehdään yhteistyössä sidosryhmien kesken.

TE-toimiston yrityspalvelut ja Talent Coastline -ekosysteemi toimivat vahvasti osana Team Finland -toimintaa.

Ruokajärjestelmän kehittäminen, vihreän siirtymän edistäminen sekä hyvinvoivan ja elinvoimaisen maaseudun tukeminen

Pohjanmaan ELY-keskuksen tavoitteena on tukea vastuullista, turvallista, uudistuvaa ja kilpailukykyistä ruokajärjestelmää. Alueelle myönnettävillä yritystuilla ja hankkeilla pyritään nostamaan elintarvikkeiden jalostusastetta ja innovaatioita, lisäämään osaamista sekä edistämään vientiä yhteistyössä muiden Team Finland -toimijoiden kanssa. Tuetaan kestävästä tuotantosta edistetään ennaltaehkäisevää elintarviketurvallisuutta.

Vihreää siirtymää tuetaan uudistuvilla ja kestäville ratkaisuille, kuten biotaloutta ja kiertotaloutta tukevilla yritystuilla ja kehittämishankkeilla. Tuetaan uusiutuvien luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja ilmastonmuutosta hillitseviä innovaatioita lisäämällä osaamista muun muassa luonnonvaratalouteen liittyen.

ELY-keskus myös edistää hyvinvoivan ja elinvoimaisen maaseudun monipaikkaista kehittämistä. Maaseudun houkuttelevuutta asuinpaikkana lisätään tukemalla yritysten uusia, innovatiivisia liiketoimintaideoita, edistämällä monipaikkaisuutta ja etätyömahdollisuuksia sekä tukemalla nuoria viljelijöitä. Hankerahoituksella lisätään viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä maaseudulla. Myös maaseutumatkailua kehitetään.

Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen kehittäminen

Pohjanmaan ELY-keskusalueen kärkitoimialoja ovat uusiutuva energiatalous, maatalouden innovaatiot ja tulevaisuuden ruoka sekä valmistava teollisuus. Uusiutuvan energiatalouden osalta painopisteinä ovat erityisesti kiertotalous, biotalous, clean tech ja energiavarastointi. Maatalouden innovaatioiden ja tulevaisuuden ruoan osalta pyritään ennistä korkeampaan jalostusasteeseen ja viennin kasvattamiseen. Valmistavan teollisuuden osalta painopisteitä ovat erityisesti kasvuhaluiset ja kansainvälistyvät yritykset, yritysyhteistyö ja kokonaisratkaisut ekosysteemiajattelun mukaisesti.

Team Finland -toiminnan ydintavoitteena on alueen pk-yritysten viennin edistäminen sekä kasvun ja kansainvälistymisen kiihdyttäminen. Tavoite saavutetaan koko Team Finland -verkoston työkalupakkia hyödyntäen ja kaikkien toimijoiden resursseja parhaalla mahdollisella tavalla käyttäen. Pohjanmaan ELY-keskus koordinoi alueellista Team Finland -toimintaa Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa hyvässä yhteistyössä ydintoimijoiden ja alueverkostojen kanssa. Team Finland -ydintiimiin kuuluvat ELY-keskuksen yritysasiantuntijoiden lisäksi Business Finlandin, Finnveran, Viexpon sekä TE-toimiston yrityspalveluiden edustajat. Laajoihin ja aktiivisiin alueverkostoihin kuuluvat muun muassa molempien maakuntien kaikki elinkeinoyhtiöt, maakuntaliitot, yrittäjäjärjestöt, kauppakamari ja korkeakoulut.

Pohjanmaan ELY-keskus ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus tekevät tiivistä yhteistyötä Vaasaan suunniteltujen akkutehtaiden toteutumisen edistämiseksi. ELY-keskukset ovat

13.12.2021

aloitteellisia ja toimivat hyvässä yhteistyössä alueen akkuekosysteemiin liittyvien muiden toimijoiden kanssa. Akkuteollisuuden liittyvät investoinnit etenevät myös Keski-Pohjanmaalla kaivosten ja kemianteollisuuden saralla. Pohjanmaan ELY-keskus tiivistää yhteistyötään keskeisten toimijoiden kanssa myös Keski-Pohjanmaan maakunnassa.

ELY-keskukset ja Business Finland edistävät toiminnallaan Team Finland -verkoston yhteistyötä ja sitoutuvat yhteisiin Team Finland -tavoitteisiin. Business Finland koordinoi Team Finland -toimintaa valtakunnallisesti ja ELY-keskukset alueellisesti. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että TEM-konsernin palvelut toimivat yhteen asiakaslähtöisesti.

Verkostomaisen työskentelyn ja valmentavan johtamisen edistäminen

Pohjanmaan ELY-keskus ja TE-toimisto näkevät tärkeänä ja tehokkaana toimintatapana verkostomaisen toimintakulttuurin virastojen sisällä sekä sidosryhmäyhteistyössä. ELY-keskuksessa ja TE-toimistossa on aloitettu vuonna 2021 siirtymä kohti valmentavaa johtamistapaa. Toiminnan tavoitteena on myös panostaa hyvään työilmapiiriin sekä edistää työssä jaksamista. Ennakointi ja tiedolla johtaminen otetaan entistä suuremmaksi osaksi toimintakulttuuria.

Yritysten kehittämisen, yritystukien, Euroopan sosiaalirahaston ja aluekehitysrahaston painotuksien osalta viitataan Keski-Suomen ELY-keskuksen tulossopimukseen.

Liikenne- ja ympäristöasioiden osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tulossopimukseen.

Kalatalouden osalta viitataan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tulossopimukseen.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa ja Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä ja Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumiskivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” vaatimukset huomioiden.

13.12.2021

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Pohjanmaan ELY-keskusalue on jo pitkään ollut maan huippua työllisyyden suhteen. Alueen työllisyysaste kuuluu maan korkeimpiin ja työttömyysaste on maan alhaisimpia. Työllisyysaste on kehittynyt myönteisesti viime vuosina jopa ylittäen 80 prosentin tason. Alue on palautunut koronaviruspandemian aiheuttamasta nopeasta lomautusten noususta nopeasti lähelle aiempaa normaalitasoa.

Työllisyyden kasvun keskeisin edellytys on menestyvä elinkeinoelämä. ELY-keskus tukee yritysten kasvua nykyistä kokonaisvaltaisemman yritysneuvonnan ja osuvien tukitoimien avulla ja on siten mukana luomassa uusia työpaikkoja. Team Finland -toiminnan entistä parempi suunnitelmallisuus ja johdonmukaisuus johdattavat työllisyystavoitteen täyttymiseen.

Erinomaisten työllisyyslukujen vastapuolena ovat alueen suuret haasteet työvoiman saatavuudessa. Alueella on työttömiä työnhakijoita, mutta heidän osaamisensa ei aina vastaa yritysten tarpeisiin. Pohjanmaan ELY-keskus hakee ratkaisuja kohtaanto-ongelmaan antamalla asiakkaille yksilöllistä palvelua, tarjoamalla yksilöllisiä koulutusvaihtoehtoja sekä löytämällä piilevät työvoimatarpeet erityisesti pk-sektorin osalta. Ratkaisuja haetaan myös molemmissa maakunnissa uusilla yhteistyömalleilla: Keski-Pohjanmaalla on alkanut Kokkolan seudun kuntakokeilu ja Vaasassa ELY-keskus rakentaa yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa työllisyyden ekosysteemiä, jotka omalta osaltaan kehittävät työllisyyden hoitoa entistä tehokkaammaksi ja laadukkaammaksi. Työllisyyden ekosysteemin toteuttamiseen on valittu neljä kehitettävää palvelupolkua; pitkäaikaistyöttömät ja osatyökykyiset, nuoret, maahanmuuttajat sekä irtisanotut. Kokkolan kuntakokeilun vaikutuksia alueen työllisyyteen seurataan aktiivisesti.

Pohjanmaa ELY-keskuksen TE-palvelupilotille, Botnia Jobille, rahoitusta myönnettiin vuosille 2021–2022 yhteensä 600 000 €. Pilotit ovat osa hallituksen työkykyohjelmaa, jolla tavoitellaan osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistymisedellytysten, työhön pääsyn sekä palveluiden yhteensovittamisen parantamista. Pilotin toimet nostavat onnistuessaan työllisyysastetta erityisesti osatyökykyisten ja vammaisten kohdalla.

Alueella on vahvaa yhteistyötä eri koulutustoimijoiden kanssa ja on löydetty yhteinen näkemys koulutustarpeista ja kehityssuunnista. Pohjanmaan ELY-keskus ja TE-toimisto toimivat yritysten osaamistarpeiden ja koulutuksen yhteensovittamisen alustana myös jatkossa ja jatkamme hyvää yhteistyötä säännöllisissä tapaamisissa.

Nuorten työttömien työnhakijoiden työllistymisen tukemiseen kiinnitetään erityistä huomiota mm. vahvistamalla Ohjaamotoimintaa esimerkiksi Vaasan työllisyyden ekosysteemi-työskentelyllä, lisäämällä nuorille suunnattua työvoimakoulutus- ja valmennustarjontaa sekä kehittämällä ja tehostamalla nuorille suunnattua viestintää TE-toimiston palveluista.

13.12.2021

Kotoutuja- ja maahanmuuttaja-asiakkaille luodaan Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin mukaisesti asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja pyritään vahvistamaan erityisesti kotoutumisen alkuvaiheen palveluita esimerkiksi omakielisellä yhteiskuntaorientaatiojaksolla sekä vahvalla ja viiveettömällä monialaisella palveluohjauksella yksilölliset palvelutarpeet tunnistaen. Palveluiden kehittämisessä huomioidaan Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän käynnistyminen 1.1.2022. Lisäksi kansainvälisen rekrytoinnin toimenpiteissä huomioidaan alueella olevien kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen edistäminen.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	41	40	40	40
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	38	39	39	39
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	2	2	3	3

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

TKI-tavoitteen edistämiseksi merkittävimmät toimialat alueella ovat pitkän aikavälin strategisten linjausten mukaiset kärkitoimialat, joita kehitetään ekosysteemiajattelun mukaisesti laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa: uusi energiatalous, maatalouden innovaatiot ja tulevaisuuden ruoka sekä valmistava teollisuus. Pitkän aikavälin strategisissa linjauksissa on huomioitu muun muassa maakunnalliset älykkään erikoistumisen strategiat. Pohjanmaan ELY-keskuksen Team Finland -suunnitelmaa päivitetään ja kär-

13.12.2021

kialojen yksityiskohtaisten toimenpidesuunnitelmien toteuttamista jatketaan. Kärkien kehittämistä ohjaavat maakuntakohtaiset alueverkot, joissa on edustettuina mm. kehittämissyhtiöt, maakuntaliitot, yrittäjäjärjestöt, koulutusorganisaatiot ja kauppakamari. ELY-keskus on mukana maakunnallisten selviytymissuunnitelmien toimeenpanossa sekä yliopistokaupunkien innovaatioekosysteemisopimuksien mukaisessa toiminnassa. Alueellisella Team Finland -työllä pyritään elvytysvarojen tehokkaaseen käyttöön muun muassa tiedottamalla säännöllisesti ajankohtaisista hakumahdollisuuksista ydintiimin ja alueverkostojen kokouksissa sekä ELY-keskuksen laajalla viestinnällä.

Uuden energiatalouden kärkitoimialan osalta tavoitteena on löytää ja kehittää kestäviä energiaratkaisuja. Vaasan energiaklusterin yritykset ja verkostot kehittävät pitkällä tähtäimellä ratkaisuja, joiden tavoitteena on hiilijalanjäljen merkittävä vähentäminen. Valmistavan teollisuuden kärkitoimiala kytketään osaksi maakuntien älykkään erikoistumisen strategioita. Työssä tullaan hyödyntämään Business Finlandin Sustainable Manufacturing -ohjelmaa sekä Seutukaupungit-verkoston meriteollisuuden, puurakentamisen, metallin alihankinnan sekä bio- ja kiertotalouden verkostoja.

Tulevaisuuden ruoka ja maatalouden innovaatiot -kärkitoimialan osalta tavoitteena on elintarvikeketjun kilpailukyvyn lisääminen. Tavoitteen saavuttamisen edellytyksenä on tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan lisääminen maataloudessa ja elintarvikealalla. Jalostusasteen nostolla ja alueen oman profiilin vahvistamisella voidaan saavuttaa merkittävää kansallista ja kansainvälistä kilpailuetua. Varmistetaan, että Team Finlandin palvelut ovat näkyvästi mukana hankkeiden puitteissa perustettavissa verkostoissa ja mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa syntyvässä pysyvässä elintarvikealan kehittämisalustassa.

Alkutuotantoon liittyvän tutkimustiedon ja innovaatioiden viemistä käytäntöön rahoitetaan maaseutuohjelman yhteistyöhankkeiden avulla. Tärkeänä tavoitteena on myös maatalousyrittäjien ja tutkimuslaitosten yhteistyön tiivistäminen, jonka avulla voidaan nopeuttaa innovaatioiden käyttöönottoa ja parantaa tuotettavan tutkimustiedon hyödynnettävyyttä.

Koronaviruspandemian vaikutukset alueen yritysten toimintaan vaihtelevat. Maaseudun yritystukien rahoitusvälineitä käytetään laajasti maaseutuyritysten ponnisteluihin vastamaan pandemian vaikutuksiin, kuten: yritystoiminnan uudelleen suuntaamiseen ja uudistamiseen esimerkiksi digitalisaation avulla, uusien tuotteiden/palvelujen kehittämiseen, yritysten tuotteiden suuntaamiseen uusille markkinoille, mukaan lukien vientiin ja uusiin asiakassegmentteihin. Kehittämisvarojen suuntaaminen yritysten kilpailukykyä parantaviin kehittämiskohteisiin edistää maaseutuyrityksien mahdollisuuksia toipua pandemian vaikutuksista.

Suurin osa maan turkistarhoista sijaitsee Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella, ja elinkeinon taloudellinen tilanne on huolestuttava. Tukea tarvitaan, jotta ala voi jatkua, kunnes myynti lähtee käyntiin. Alan kehittämiseen on käynnissä useita ELY-keskuksen rahoittamia hankkeita, joilla pyritään mm. lisäämään turkistuotteiden kotimaista jalostusta ja etsitään uusia tapoja hyödyntää varjotalojen vapaana olevaa kapasiteettia.

Pohjanmaan ELY-keskus pyrkii uudistamaan hankintakulttuuriaan innovatiivisten hankintojen mahdollistamiseksi ja suunnittelee työvoimakoulutuksen hankintoja vahvasti yhdessä toimittajien ja sidosryhmien kanssa. Hankinnan lähtökohtana toimii asiakkaan yk-

13.12.2021

silölliset tarpeet ja toimittajille annetaan vapaus tarjota innovatiivisia ratkaisuja. Hankinnoissa keskitytään yhä enemmän tulosten saavuttamiseen sekä tarjousten vertailuperusteina, että palkkiomalleissa. Hankinnoissa noudatetaan vastuullisuusnäkökulmaa ja vuoropuhelua toimittajien kanssa jatkuvasti.

Osaamisen kehittämisellä on merkittävä rooli TKI-tavoitteiden saavuttamisessa. Yksi keskeisimmistä keinoista on aktiivinen sidosryhmäyhteistyö laajojen verkostojen kanssa. ELY-keskus on luomassa Jatkuvan oppimisen palvelumallia yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa, alkuvaiheessa erityisesti korkeakoulujen kanssa. Jatkuvan oppimisen malli toimii läpileikkaavana periaatteena myös Työllisyyden ekosysteemissä.

Pohjanmaan ELY-keskuksen Talent Coastline -ekosysteemi toimii osaltaan merkittävässä roolissa TKI-tavoitteen edistämässä erityisesti yritysten henkilöstön kansainvälistymisen edistämässä. Ekosysteemi toimii myös sen eteen, että kansainväliset tutkijat ja opiskelijat kytkeytyvät tiiviimmin kiinni alueen TKI-toimintaan. Talent Coastline -ekosysteemi huomioidaan myös osana Vaasan ja Kokkolan yliopistokaupunkien innovaatioekosysteemisopimusta. Pohjois-Savolta saadulla rahoituksella toteutetaan Boostia kansainvälisiin rekrytointeihin -valmennuskokonaisuus. Työterveyslaitoksen TYÖ2030-ohjelmasta saadulla hankerahoituksella Pohjanmaan ELY-keskuksessa toimii Työelämävalmentaja, jonka tavoitteena on tukea monimuotoisten ja kansainvälisten työyhteisöjen toimintavalmiuksia. Em. saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää jatkossa myös hankinnoissa.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Aktivointitoimet kohdistuvat Pohjanmaan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategisissa linjauksissa valittuihin kärkitoimialojen potentiaalisimpiin yrityksiin. Kärkitoimialoina ovat uusi energiatalous, innovatiivinen alkutuotanto ja tulevaisuuden ruoka sekä valmistava teollisuus.

Aktivoinnin fokuksessa ovat kasvu- ja kansainvälistymishaluiset pk-yritykset ja työllistävät ja keskisuuriksi pyrkivät yritykset sekä uudet innovatiiviset startup-yritykset. Aktivoinnissa hyödynnetään Team Finland -verkoston tietokantoja sekä Vainua. Erilaisten aktivointikampanjoiden suunnittelua ja toteutusta tullaan toteuttamaan tiiviimmässä yhteistyössä alueen kehitysyhtiöiden kanssa. Valittujen kärkitoimialojen ympärille suunnitellaan yhteisiä teemapäiviä tai -tapahtumia. Alueellisella Team Finland -työllä pyritään elvytysvarojen tehokkaaseen käyttöön muun muassa tiedottamalla säännöllisesti ajankohtaisista hakumahdollisuuksista ydintiimin ja alueverkostojen kokouksissa sekä ELY-keskuksen laajalla viestinnällä.

Aktivointitoimien osana tehdään uusasiakashankintaa. Uusasiakashankinta kohdistuu yrityksiin, jotka eivät ole vielä Team Finland -toimijoiden asiakkaina sekä yritykset, joiden kanssa ei ole ollut aktiivisia toimia neljään vuoteen.

Aktivointitoimien lisäämisen edellytyksenä on alueen Team Finland -toimijoiden kokonaisvaltaisempi yhteinen palveluote. Saumattomaan palveluun pääsemiseksi jatketaan Team Finland -toimijoiden välisiä yhteisiä tapaamisia, koulutuksia ja yrityskäyntejä. Asiakkuudenhallintatyökalun (KasvuCRM) käyttöä seurataan säännöllisesti sekä edistetään ja tehostetaan edelleen.

13.12.2021

Osuuskunta Viexpon NordicHub-osaamishub vie suomalaisia yrityksiä pohjoismaisille markkinoille. Toimintaa pyritään edistämään ja hyödyntämään osana Team Finland -verkoston aktivointitoimia.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	100	100	50	50

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

Pohjanmaan ELY-keskuksessa laaditaan vuosittain Team Finland -suunnitelma, joka toimii myös ELY-keskuksen yritysasiakkuussuunnitelmana. Suunnitelma päivitetään vuosittain valtakunnallisten tavoitteiden pohjalta ja alueen tarpeet huomioiden. Suunnitelma sisältää Team Finland -ydintiimin sekä alueverkostojen toiminnan vakiinnuttamisen ja yhteensovittamisen alueella. Team Finland -suunnitelman myötä ELY-keskus toteuttaa rooliaan alueellisen Team Finland -toiminnan vetäjänä ja strategian toteuttajana sekä sitoutuu osana suunnitelmaa yhteisiin viestinnän ja brändin käytön linjauksiin.

Pohjanmaan ELY-keskus sitoutuu käyttämään yhteistä asiakkuudenhallintajärjestelmää. ELY-keskus pyrkii lisäämään KasvuCRM:n käytön täysimittaista hyödyntämistä yhteistyön alustana ja toimijoiden välisten liidien välittämisen työkaluna. Tavoitteena on myös selkeyttää Team Finland -toimijoiden palvelutarjontaa ja koota markkinointimateriaalia.

Asiakas keskiössä -tavoite edellyttää ydintoimijoiden ja keskeisten kumppanien roolin selkeyttämistä ja TF-palvelupolun kirkastamista sekä Team Finland -verkoston ja keskeisten kumppanien palveluiden selkeyttämistä ja parempaa koordinaatiota. Tämän vuoksi alueelliset ja kansalliset ja kansainväliset palvelut on kytkettävä sujuvasti ja asiakaslähtöisesti yhteen. Team Finland -toimijoilta tämä edellyttää proaktiivista toimintaa: palvelutarjontaan ja tuottajiin tutustumista, koulutusta sekä osaamisen jatkuvaa päivittämistä.

Pohjanmaan ELY-keskus kehittää henkilöstön osaamista systemaattisesti, mikä mahdollistaa järkevämmän toiminnan Team Finland -toimijoiden kesken. Team Finland -toimijoille järjestetään säännöllisesti CRM-koulutusta ja muuta tarvittavaa koulutusta. Alueverkostotyössä panostetaan sidosryhmien palveluiden tuntemukseen.

13.12.2021

Pohjanmaan ELY-keskuksen osaavaan työvoimaan liittyvä Talent Coastline -ekosysteemin edistäminen on osa Team Finland -toimintaa ja sisältyy ELY-keskuksen Team Finland -suunnitelmaan.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Pienille ja keskisuurille yrityksille kasvu kansainvälistymisen kautta edellyttää halua riskinottoon. Team Finland -toiminnan perimmäinen tarkoitus on yritysten aktivointi sekä kasvu- ja kansainvälistymispyrkimykseen liittyvien riskien minimoiminen. Team Finland -toimijat arvioivat asiakkaan avuntarvetta tapauskohtaisesti ja vastaavat palvelutarpeeseen kulloinkin tarkoituksenmukaisella palveluyhdistelmällä. Tavoitteen saavuttamiseksi jatketaan tiivistä yhteistyötä Team Finland -alueverkostojen kanssa. Yrityksiä kytetään mukaan kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja rahoituksiin. Alueellisella Team Finland -työllä pyritään elvytysvarojen tehokkaaseen käyttöön muun muassa tiedottamalla säännöllisesti ajankohtaisista hakumahdollisuuksista ydintiimin ja alueverkostojen kokouksissa sekä ELY-keskuksen laajalla viestinnällä.

Talent Coastline -ekosysteemiin sisältyvä Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pohjanmaan TE-palveluiden KV-rekrytiimi pyrkii vahvistamaan pk-yritysten kansainvälisiä rekrytointiteja. Pohjois-Savolta saadulla rahoituksella toteutetaan Boostia kansainvälisiin rekrytointiteihin -valmennuskokonaisuus.

Pohjanmaan ELY-keskuksen kärkitoimialojen yksityiskohtaisten toimenpidesuunnitelmien toteuttamista jatketaan ja sitä kautta tähdätään kansainvälistymisen ja liiketoiminnan uudistumiseen erityisesti kärkitoimialoilla, mutta myös muussa Team Finland -toiminnassa.

Uusiasiakashankinnalla Team Finland -palveluiden asiakkaiksi pyritään saamaan entistä enemmän kansainvälisen kasvun kynnyksellä olevia yrityksiä.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	9	9	11	11
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio) (KESELY raportoi)				
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio) (KESELY raportoi)				

13.12.2021

Tavoite: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.*

Mittari: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).*

Pohjanmaan ELY-keskus toimii monipuolisesti korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemiseksi.

ELY-keskus edistää korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden toimintaedellytyksiä suuntaamalla rahoitusta näihin palveluihin.

ELY-keskus toimeenpanee Luovan talouden tiekartan linjauksia erityisesti yrityksille suunnattujen kehittämispalvelujen osalta. Luovan talouden osalta pyritään tunnistamaan asiakkaan kehittämistarpeet varhaisessa vaiheessa. Nykyisten yritystoiminnan alkuvaiheeseen suunnattujen tukipalvelujen lisäksi on syytä huomioida pidemmällä olevan liiketoiminnan kehittämis- ja kasvutarpeet. Alalle ominaisia ovat myös erityistapaukset, joissa toimija ei ole muodoltaan yritys, mutta jonka toiminta selkeästi profiloituu osaksi luovia aloja (esim. luovat osaajat, yhdistykset, säätiöt). Asiantuntijoiden on tärkeää oppia tunnistamaan nämä erityistapaukset ja palvella niitä tarkoituksenmukaisesti tukien alan kasvumahdollisuuksia ja uusien työpaikkojen syntyä.

Matkailuala linkittyy Pohjanmaan ELY-keskuksen kärkitoimialoihin. Sitä kehitetään kokonaisuudessaan ja kulttuurimatkailu on osa tätä työtä. Kulttuurimatkailun osalta edistetään toimenpiteitä, joilla vahvistetaan vierailukokemuksia ja -kestävyyttä matkakohteissa sekä edistetään yhteistyötä palvelukonseptien ja kulttuurireittien luomiseksi. Koronavirustilanteen ja sen mukanaan tuomien haasteiden ja mahdollisuuksien myötä matkailu on uuden tilanteen edessä, kun ulkomaisten matkailijoiden määrä on romahtanut. Toisaalta esimerkiksi kotimaan matkailu, kulttuurimatkailu ja kestävä matkailu ovat teemoja, joiden avulla ulkomaisten matkailijoiden puuttumista voidaan paikata. Pohjanmaan ELY-keskus on mukana valtakunnallisessa kulttuurimatkailun strategian suunnittelutyössä. Kulttuurimatkailua ELY-keskus edistää rahoitustoimenpitein, yhteistyön kautta sekä koulutusten välityksellä. Rahoitusta kohdennetaan mahdollisuuksien mukaan ylimaakunnallisiin hankkeisiin esim. palvelujen tuotteistamiseen sekä kulttuurimatkailun ja luontomatkailun kehittämiseen. ELY-keskus voi rahoittaa matkailullisesti merkittävien kulttuuri- ja luontokohteiden kunnostusta maaseutuohjelman mukaisina yleishyödyllisinä investointeina. Kulttuurialan toimintaedellytyksiä ELY-keskus tukee yhteistyön avulla.

Merkittävä osa Leader-ohjelman toimenpiteistä kohdentuu kulttuuriin ja kulttuurimatkailuun. ELY-keskus osallistuu Leader-ryhmien toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoprosessiin. Työnjaosta ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien välillä sovitaan siten, että rahoitus kulttuurialan hankkeille toimii sujuvasti.

13.12.2021

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Pohjanmaan ELY-keskus edistää kestävästä kehitystä kaikissa toimissaan ja huomioi sen rahoituspäätöksissään. Pitkän aikavälin strategisissa linjauksissa ELY-keskusalueen yhdeksi kärkitoimialaksi on valittu maatalouden innovaatiot ja tulevaisuuden ruoka, jonka osalta pyritään lisäämään jalostusarvoa ja kasvattamaan vientiä.

Maaseuturahaston avulla edistetään maaseudun elinkeinojen, ml. ruokajärjestelmän vastuullisuutta ja kilpailukykyä. Tämä toteutuu rahoittamalla kehittämis- ja koulutushankkeita, yritysten investointi- ja kehittämistoimenpiteitä, maatilojen investointeja ja sukupolvenvaihdoksia sekä Neuvo 2020 -neuvontapalveluja. Koronavirusepidemia on osoittanut, että huoltovarmuudesta ja häiriötilanteisiin varautumisesta on pidettävä huolta myös jatkossa. Osallistutaan aktiivisesti erilaisiin valmiusrhymiin tärkeimpien sidosryhmien kanssa. Tämän myötä saadaan ajantasaista tietoa maaseudun eri osa-alueilta ja voidaan tarvittaessa toimia nopeasti häiriötilanteiden korjaamiseksi.

Vastuullisen ruokajärjestelmän edistämiseksi panostetaan elintarviketurvallisuuteen. Tarvikkeiden lisääntyvä tuonti ulkomailta lisää uusien tautien ja tuhoeläinten esiintymisen ja leviämisen riskejä. ELY-keskus panostaa ennaltaehkäisevään ja riskiperusteiseen toimintaan ja tekee tiivistä yhteistyötä tuottajien ja alan organisaatioiden kanssa.

Maatalouden kilpailukyvyllä on erittäin tärkeä saada alalle uusia yrittäjiä, mikä onkin tällä hetkellä haaste. Tulevan rahoituskauden yksi keskeinen tavoite onkin houkutella alalle nuoria viljelijöitä. Tämä vaatii aktiivista yhteistyötä alan toimijoiden kesken.

Matkailualalla on paljon potentiaalia Pohjanmaan ELY-keskusalueella, vaikka koronapandemia on tuonut alalle haasteita. Yhdeksi kärkiteemaksi on alueella valikoitunut kestävä matkailu, jota edistetään maaseuturahaston rahoittaman ”Hållbar turism i Österbotten” -hankkeen kautta. Maaseuturahaston varoilla tuetaan matkailuun liittyvän infran, mm. luontoreitistöjen kunnostushankkeita. Ylimaakunnallista yhteistyötä ja sen kehittämistä jatketaan edelleen. Lisäksi tehdään työtä matkailualan rahoituksen lisäämiseksi alueella. Matkailu on osa Invest in Finland -toimintaa ja sen tunnettuutta lisätään.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säästösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	90	90	90

13.12.2021

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Tämä tavoite ja mittarit eivät koske Pohjanmaan ELY-keskusta.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)				
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)				
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)				

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Mittari: Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).

Osaavan työvoiman saatavuus on pitkäaikainen ja suuri yritysten kehittymistä estävä haaste Pohjanmaan ELY-keskusalueella. Se koskettaa kaikkia toimialoja, kaiken kokoisia yrityksiä ja eri koulutusasteita. Osaamisen varmistaminen on yksi olennaisista läpileikkaavista teemoista Pohjanmaan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategisissa linjauksissa.

Alue on positiivisen rakennemuutoksen kynnyksellä erityisesti uusien akkuekosysteemiin liittyvien investointien vuoksi. Alueen yritykset ovat jo pitkään kärsineet jatkuvasta työvoimapulasta, ja tulevat suuret hankkeet lisäävät työvoimatarpeita entisestään. Alueella tarvitaan voimakkaita panostuksia muun muassa osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen.

13.12.2021

ELY-keskus pyrkii edistämään osaavan työvoiman saatavuutta laajasti eri ammattialat kattavien työvoimakoulutusten ja erityisesti yhteishankintakoulutusten kautta. Työnhakijoiden osaamistasoa nostetaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti, huomioiden alueen työvoiman tarve, jotta työpaikka ja osaava työntekijä kohtaisivat parhaimmalla mahdollisella tavalla. Omaehtoisen opiskelun mahdollistaminen työttömyysetuudella on ollut alueella systemaattista ja se on nähty ja nähdään jatkossakin vaikuttavana toimenpiteenä osaamisvajeeseen ja osaamisen kehittämiseen.

Koulutus- ja osaajatarjonnan yhteensovittamisessa on tärkeää kiinnittää huomiota yritysten kokonaiskehittämiseen. Team Finland -toiminnassa esimerkiksi yrityskäynneillä ilmi tulevien rekrytointitarpeiden yhteydessä käydään läpi yrityksen kehitysnäkymät. Niiden näkökulmasta esiin nousevat osaamiskapeikat pyritään kuroma umpeen Team Finland -toimijoiden laajan työkalupakin työkaluilla.

Osaamisen kehittämisessä yksi keskeisimmistä keinoista on aktiivinen sidosryhmäyhteistyö laajojen verkostojen kanssa. Pohjanmaan ELY-keskus ja TE-toimisto pyrkivät tunnistamaan uusia osaamistarpeita ja nostamaan esille puuttuvaa osaamista erilaisten alueellisten työryhmien kautta, joita ovat esimerkiksi koulutuksen neuvottelukunta, ELO-jaostot Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla, jatkuvan oppimisen alueellinen verkosto, maakunnallinen ennakointityö ja kauppakamarin osaamisvaliokunta. ELY-keskuksen yhteistyö oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä työnantajien kanssa on luonut koulutustarjontaa, joka vastaa hyvin työmarkkinoiden kysyntään. ELY-keskus jatkaa tiivistä yhteistyötä ja jatkuvaa vuoropuhelua alueen oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä työnantajien kanssa.

Pohjanmaa ELY-keskuksen TE-palvelupilotille, Botnia Jobille, rahoitusta myönnettiin vuosille 2021–2022 yhteensä 600 000 €. Pilotit ovat osa hallituksen työkykyohjelmaa, jolla tavoitellaan osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistymisedellytysten, työhön pääsyn sekä palveluiden yhteensovittamisen parantamista. Pohjanmaan maakunnan alueella toteutettavan hankkeen toimenpiteiden avulla tavoitellaan palveluprosessien selkeyttämistä sekä entistä monipuolisempaa ja kattavampaa palveluvalikoimaa osatyökykyisille työnhakijoille. Palveluissa pyritään huomioimaan aikaisempaa kattavammin koko asiakasprosessi palvelutarpeen tunnistamisesta työelämään kiinnittymiseen saakka.

Yhteistyössä elinkeinoyhtiöiden, kauppakamarin sekä yrittäjäjärjestöjen kanssa on sovittu, että ELY-keskus tilaa tutkimuksen vuonna 2020 yritysten lyhyen välin osaamistarpeista. Osaamistarpeita tarkastellaan vuosittain ja laajempi kartoitus toteutetaan muuttaman vuoden välein. Osaamistarpeiden tarkemmalla seurannalla pyritään osaltaan ehkäisemään kohtaanto-ongelmaa: tietopohjaan vedoten ELY-keskus voi suunnata resurssejaan entistä paremmin niille aloille, joilla tarve on suurin. ELY-keskus on jo saanut erityisen hyviä tuloksia työllistymisessä räätälöityjen koulutusten ja yhteishankintakoulutusten kautta. Myös palkkatukea on suunnattu yritysten käyttöön hyvin tuloksin. Työtä jatketaan ja kehitetään myös tulevina vuosina.

Maaseutuohjelman koulutus- ja tiedonvälityshankkeiden avulla nostetaan maaseutuyrittäjien osaamista. Niiden merkitys on suuri erityisesti maatalouden erityisalojen sekä digitalisaatioon liittyvän tutkimustiedon välittämisessä.

Maassa oleville kansainvälisille osaajille ja ulkomailta rekrytoitavalla työvoimalla luodaan kotimaisten kielten hallintaa tukevia monipuolisia ratkaisuja yhdessä sidosryhmien ja

13.12.2021

työnantajien kanssa sekä tiivistetään yhteistyötä kansainvälisen rekrytointimallia koordinoivan Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Työllisyysastetavoitteen saavuttamiseksi on välttämätöntä kehittää elinikäistä / jatkuvaa oppimista, jotta kaikki alueen työvoimapotentiaali saadaan yritysten käyttöön. Tiedonvaihdoillisiin keinoin huomiota suunnataan sinne, missä työvoimatarpeita eniten on. Laajan yhteistyöverkoston kesken vaihdetaan tietoa osaamistarpeista, jotta koulutuksia voidaan suunnata työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti.

Elinikäisen ohjauksen palveluiden laatua seurataan ja kehitetään Pohjanmaan maakunnan osalta maakuntahallituksen asettamassa koulutuksen neuvottelukunnassa, jossa käsitellään koulutussektorin tarpeita, alueelliseen koulutukseen liittyvää yhteistyötä ja edunvalvontaa, toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia, maakunnallisen koulutusstrategian toteutumista sekä sen alaisten jaosten toiminnan vaikutuksia. Vastaavasti Keski-Pohjanmaan liitto on myös käynnistänyt osaamisen varmistamiseen tähtäävän osaamisstrategiatyön, jossa ELY-keskus ja TE-toimisto ovat kiinteästi mukana. Pohjanmaan ELY-keskus ja Aluehallintovirasto vetävät Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa toimivia ELO-jaoksia.

Pohjanmaan ELY-keskus koordinoi alueellista jatkuvan oppimisen verkostoa, jonka tarkoituksena on vaihtaa tietoa, välttää päällekkäisyyksiä ja vahvistaa yhteistyötä alueen jatkuvan oppimisen toimijoiden välillä. ELY-keskus on käynyt ja tulee edelleen käymään korkeakoulujen kanssa opetus- ja kulttuuriministeriön jatkuvan oppimisen rahoituksen suuntaamisesta ja sen tuloksista. ELY-keskus osallistuu myös korkeakoulujen jatkuvan oppimisen ohjausryhmiin. Jatkuvan oppimisen uudistaminen tulee näkymään keskeisesti myös ELY-keskuksen toiminnassa tutkintotavoitteisen ja työvoimakoulutuksen rajapintojen kehittämisessä.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Pohjanmaan ELY-keskuksen jo pitkät kansainväliset perinteet omaavalla alueella ulkomaalainen työvoima on yksi keskeisistä tekijöistä työllisyystavoitteiden saavuttamisessa. Alueella on monia kuntia, joilla voidaan katsoa olevan täystyöllisyys ja työperäinen työvoiman maahanmuutto onkin eilinehto alueen yritysten toiminnalle, kasvulle ja kansainvälistymiselle.

Pohjanmaan ELY-keskuksen luoma koordinoima alueellinen Talent Coastline -ekosysteemi toteuttaa alueella kansallista Talent Boost -ohjelmaa. Ekosysteemin päätarkoituksena on veto- ja pitovoiman kehittäminen ja työvoiman maahanmuuton mahdollistaminen entistä tehokkaammin. Talent Coastline -ekosysteemi tavoittelee yhteistyöalustan tarjoamista alueen Talent Boost toimijoille. Talent Coastline on vastuussa kansallisen Talent Boost Summitin järjestämisestä vuonna 2022. Tapahtuma tähtää Talent Boost -

13.12.2021

verkoston toimijoiden verkostoitumiseen sekä työnantajien ja kansainvälisten osaajien kohtauttamiseen.

Työvoiman maahanmuuttoa pyritään lisäämään ja kansainvälisten opiskelijoiden osaminen pyritään saamaan paremmin yritysten käyttöön. Talent Coastline -ekosysteemissä toimii kv-rekrytiimi, joka erityisesti keskittyy alueen yritysten kansainvälisten rekrytointien tukemiseen. Erityistä huomiota tullaan kiinnittämään akkuteollisuuden mahdollisiin kansainvälisiin rekrytointitarpeisiin.

Pohjanmaan ELY-keskus osallistuu saatavuusharkinnan pilotointiin. Maassa oleville kansainvälisille osaajille ja ulkomailta rekrytoitavalla työvoimalla luodaan kotimaisten kielten hallintaa tukevia monipuolisia ratkaisuja (ml. työpaikka suomea ja ruotsia koulutukset) yhdessä sidosryhmien ja työnantajien kanssa sekä tiivistetään yhteistyötä kansainvälisen rekrytointimallia koordinoivan Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Pohjanmaan ELY-keskus osallistuu kansainvälisiin rekrytointihankkeisiin aktiivisesti ja alueen työvoimatarpeiden mukaisesti.

Työterveyslaitoksen TYÖ2030-hankerahoituksella toimivan työelämävalmentajan tarjoamalla valmennuspalveluilla vahvistetaan monimuotoisten työyhteisöjen työhyvinvointia ja suorituskykyä alueen pk-yrityskentällä.

Kansainvälisten opiskelijoiden työelämäyhteyksiä kehitetään osana Talent Coastline -ekosysteemiä korkeakoulujen, ELY-keskuksen ja TE-toimiston voimavaroja yhdistäen ja hyödyntäen myös kauppakamarin ja elinkeino-yhtiöiden panostuksia ja verkostoja. Selkeytetään alueen korkeakoulujen asemaa korkeakoulutettujen kansainvälisten osaajien palveluohjauksessa ja -tarjonnassa. Lisäksi yhteiskehitetään SIMHE-statuksen saaneen Vaasan yliopiston kanssa Talent Coastlinen palvelutarjoamaa korkeakoulutetuille.

Team Finland -toimijoiden osalta tarvitaan palvelumuotoilua ja uusia palveluita kansainvälisten osaajien ja työperäisen maahanmuuton mahdollistamiseksi.

Alueen hyvät kotoutumisen pilarit perustuvat alueen monimuotoiseen maahanmuuttoon, strategisesti suunniteltuihin palvelukokonaisuuksiin sekä vahvoihin kumppanuuksiin ja yhteistyöhön. ELY-keskus, TE-toimisto, kunnat ja koulutusorganisaatiot tekevät suunnitelmallista ja strategista työtä kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämiseksi. Pakolaisten vastaanotto on kunnissa suunnitelmallista ja kotoutuja-asiakkaat nähdään aktiivisina toimijoina ja elinkeinoelämän yhtenä voimavarana. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä (1.1.2022 alk.), Vaasan työllisyyden ekosysteemi, Keski-Pohjanmaan työllisyyden kuntakokeilu sekä kotoutumislain uudistaminen ja Pohjoismaiden työvoimapalveluiden malli vaikuttavat kotouttamispalveluiden uudelleen järjestäytymiseen ja palvelumuotoiluun alueella. Pohjanmaan ELY-keskus on vahvasti kehittämistyössä mukana. Tavoitteena on mm. se, että kuntien kotoutumispalvelut olisivat laajemman asiakasryhmän käytössä myös asettautumista tukevin palveluin (mm. puoliso, työperäiset maahanmuuttajat) ja, että kuntien matalan kynnyksen maahanmuuttajien tno-palveluilla olisi vahvempi asema kotouttamistyössä. Kotoutuja- ja maahanmuuttaja-asiakkaille suunnattuja työvoimakoulutuksia ja -valmennuksia pyritään kehittämään edelleen siten, että ne luovat loogisia koulutuspolkuja huomioiden sekä asiakasryhmien että yksilöiden erilaiset tarpeet työllistymisen tukemisessa. Pohjanmaan ELY-keskus yhdessä Varsinais-Suomen ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa tulevat hankkimaan ruotsinkielistä verkko-kotoutumiskoulutusta.

13.12.2021

1.2 Tavoitteleimme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Pohjanmaan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin on nostettu kärkitoimiala uusi energiatalous, joka käsittää kiertotalouden, biotalouden, clean techin ja energiavarastoinnin. Yritysrahoituksessa vähähiilisyys on painopisteenä sekä maaseuturahaston että rakennerahastovaroin tuettavissa hankkeissa. Pohjanmaan ELY-keskukseen on vuonna 2021 perustettu ilmastotiimi, johon kuuluu yksiköiden asiantuntijoita ja johtoa. Ilmastotiimi jatkaa aktiivista toimintaansa vuonna 2022. Lisäksi ELY-keskuksesta on edustaja mukana kolmen pohjalaismaakunnan yhteisessä ilmastotyössä.

Vähähiiliseen talouteen siirtymiseen tähtäävät toimenpiteet ovat tärkeässä asemassa alueella. Vaasan energiaklusterin yritykset ja verkostot kehittävät pitkällä tähtäimellä ratkaisuja, joiden tavoitteena on hiilijalanjäljen merkittävä vähentäminen. EU:n elvytysvaroilla ja uuden ohjelmakauden rahoituksella tuetaan vihreää siirtymää voimakkaasti. Team Finland -toiminnan yhtenä päätavoitteena on saada EU:n elvytysvarat tehokkaaseen käyttöön alueella. ELY-keskus informoi TEM:n ja MMM:n hallinnonalan ajankohtaisista rahoitushauista alueverkoston kokouksissa säännöllisesti. Tätä kautta rahoituksia pyritään saamaan mahdollisimman paljon alueen yrityksille.

Maaseudulla on ratkaisuja moneen ympäristöongelmaan. Ilmastonmuutosta hillitään tukemalla uusiutuvan energian, kiertotalouden ja biotalouden hyödyntämistä. Maaseuturahaston avulla tuetaan yrityksiä ja kehittämishankkeita, jotka edistävät kestävää elinkeinotoimintaa ottamalla käyttöön uusia ympäristöystävällisiä tuotantomenetelmiä ja materiaali- ja energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä. ELY-keskus rahoittaa kehittämis- ja koulutushankkeita, joiden tavoitteena on lisätä maataloustuottajien ja muiden yrittäjien tietämystä hiilineutraaleista ratkaisuista. Maatalouden investointituella tuetaan ympäristöä parantavia hankkeita. ELY-keskus tukee uusien energiatehokkaiden tuotantorakennusten rakentamista, biokaasulaitosten rakentamista, aurinkopaneelien hankintaa ja muita vähähiilisyteen vaikuttavia hankkeita. Viljelijöiden koulutustilaisuuksissa informoidaan ympäristön hyvää tilaa tukevista tukimuodoista, kuten luonnon monimuotoisuutta edistävästä ympäristötuista.

Kestävällä metsätaloudella on merkittäviä vaikutuksia hiilen sitomiseen. Maaseuturahaston koulutushankkeilla voidaan lisätä metsänomistajien osaamista kestävästä metsän hoidosta ja käytöstä. Vår skog – vår framtid -hankkeessa tuotetaan tietoa erilaisille kohderyhmille metsän roolista hiilinieluna.

13.12.2021

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Pohjanmaan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin on nostettu kärkitoimiala uusi energiatalous, joka käsittää kiertotalouden, biotalouden, clean techin ja energiavarastoinnin. ELY-keskus edistää kiertotaloutta monilla eri toimenpiteillä ja huomioi sen rahoituspäätöksissään. EU:n elvytysvaroilla ja uuden ohjelmakauden rahoituksella tuetaan vihreää siirtymää voimakkaasti. Team Finland -toiminnan yhtenä päätavoitteena on saada EU:n elvytysvarat tehokkaaseen käyttöön alueella. ELY-keskus informoi TEM:n ja MMM:n hallinnonalan ajankohtaisista rahoitushauista alueverkoston kokouksissa säännöllisesti. Tätä kautta rahoituksia pyritään saamaan mahdollisimman paljon alueen yrityksille.

Team Finland -toiminnan toimenpiteet uusiutuvan energiatalouden kärkitoimialan osalta kohdistuvat vahvasti yritysten liiketoimintamahdollisuuksiin sekä niiden kehittämiseen klusterin sisällä ja rajapinnoilla. Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella toimii merkittäviä teemaan liittyviä hankkeita kuten Vaasassa VASEKin Circular Insight & Transition -kiertotaloushanke sekä Keski-Pohjanmaalla Biovalley Finland -hanke. Hankkeen tavoitteena on luoda Keski-Pohjanmaan Biolaaksoista kansainvälisesti houkutteleva kiertotalouden ekosysteemi, jossa syntyy uusia yrityksiä, työpaikkoja ja investointeja. Pietarsaaren seudulla toimii merkittävä bioklusteri, johon kuuluu muun muassa puu-, sellu- ja paperituotannon teollisuuskeskittymä.

Maaseuturahaston avulla tuetaan yrityksiä ja kehittämishankkeita, jotka hyödyntävät kiertotalouden antamia mahdollisuuksia. ELY-keskus tukee energiatehokkuuteen tähtäviä hankkeita, esimerkiksi hanke ”Energiaomavarainen seutu”, jonka tarkoituksena on kehittää kestävää energiahuoltoa, eli energian kulutuksen minimointia ja energian tuotantoa omavaraisesti alueen käytettävissä olevilla uusiutuvilla energianlähteillä. KASE Mauro-hankkeen avulla pyritään rakentamaan aktiivisesti ja pilottiluonteisesti maaseudun uutta, hajautetun ja uusiutuvan energian tuotantoon ja jakeluun perustuvaa roolia Kaustisen seutukunnan alueella. Maatalouspuolella tuetaan ympäristöä parantavia hankkeita. Maatiloilla tehdään energiantuotannon rakentamisinvestointeja, joissa otetaan käyttöön uusiutuvia energiamuotoja.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Tämä mittari ei koske Pohjanmaan ELY-keskusta.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vainutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

13.12.2021

Pohjanmaan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin on nostettu kärkitoimiala uusi energiatalous, joka käsittää kiertotalouden, biotalouden, clean techin ja energiavarastoinnin. ELY-keskus edistää ilmastonmuutoksen ehkäisyä ja siihen sopeutumisesta monilla eri toimenpiteillä ja huomioi sen rahoituspäätöksissään.

Pohjanmaan ELY-keskukseen on vuonna 2021 perustettu ilmastotiimi, johon kuuluu yksiköiden asiantuntijoita ja johtoa. Ilmastotiimi jatkaa aktiivista toimintaansa vuonna 2022. Lisäksi ELY-keskuksesta on edustaja mukana kolmen pohjalaismaakunnan yhteisessä ilmastotyössä.

Uusiutuvan energian, biotalouden ja kiertotalouden tehokkaampi hyödyntäminen edellyttää lisää osaamista kaikille toimijoille. ELY-keskus tukee osaamisen lisäämiseen panostavia kehittämishankkeita.

Happamat sulfaattimaat ovat ongelmallisia vesistöjen kannalta Pohjanmaan rannikolla. Vesistöjen suojelua parannetaan esimerkiksi ”Pohjanmaan Ravinneratas”-hankkeella, jonka tavoitteena on tehostaa ravinnevirtojen hyödyntämistä, vähentää vesistökuormitusta ja lisätä tietämystä vesiensuojelusta. Toisena esimerkkinä on ”Produktiv hållbar odling med PRECIKEM-metoden”-hanke, jossa viedään käytäntöön säätösalaajituksen tuomia mahdollisuuksia happamuuden torjumiseksi.

Ympäristön kannalta on tärkeää panostaa salaajituksiin, säätösalaajituksiin sekä myös tilusjärjestelyihin. ELY-keskus tukee ravinteiden huuhtoutumista vähentäviä säätösalaajituksia. Maaseuturahaston hanketukien avulla edistetään monipuolisesti hiilensidontaa lisäävien ja ilmastopäästöjä vähentävien menetelmien kehittämistä maa- ja metsätaloudessa. Hankkeiden kautta edistetään mm. peltojen kuivatuksen tilaa, tilusrakenteen kehitystä sekä ilmastoystävällisiä vaihtoehtoja turve- ja suomaiden käsittelyyn maa- ja metsätaloudessa. Kasvihuoneiden ympäristökuormituksen pienentämistä tutkitaan juuri käynnistyneessä Cirkulär växthusekonomi (VattRe) -hankkeessa.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Nämä tavoitteet ja mittarit eivät koske Pohjanmaan ELY-keskusta.

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seurantaan toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)				

13.12.2021

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkieron elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Mittari: *Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Pohjanmaan ELY-keskus on mukana alueen keskuskaupunkien elinkeinojen kehittämisessä ja tukee sitä kautta kestävästä kaupunkikehitystä ja kaupunkien kasvuedellytyksiä. Pohjanmaan ELY-keskus tekee yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa, joka hoitaa L- ja Y-vastuualueita Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.

Erityisesti kansainvälisten osaajien houkuttelussa kulttuuriympäristö korostuu vetovoimatekijänä. Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella vetovoimatekijät syntyvät kaupunkikulttuurin sekä maaseudun ja merellisen ympäristön yhteydestä. Alueella kaupungit ovat helposti saavutettavia, joten maaseutumainen asuminen on mahdollista yhdistää kaupunkien palveluihin ja kulttuuriin ja tämän mahdollisuuden korostaminen muodostaa sekä veto- että pitovoimaa, jota kansainvälisten osaajien houkuttelussa tulee korostaa ja brändätä koko alueen yhteiseksi viestiksi.

Maaseuturahaston avulla tuetaan toimintaedellytysten luomista yritystoiminnalle, asumiselle ja työnteolle maaseudulla. Työn murros ja lisääntynyt etätö tarjoavat myös korona-aikaan uusia mahdollisuuksia maaseudulle. Joustavien työolosuhteiden, etätömahdollisuuksien ja digitalisaation avulla edistetään monipaikkaisuutta. Digitalisaation myötä etäisyydet maaseudun ja kaupungin välillä pienenevät. Näin kaupunki- ja maaseutualueiden vuorovaikutus ja ihmisten joustava arki ja asuminen helpottuu. Pk-yritysten etätömahdollisuuksia edistetään juuri käynnistyneessä "Distansarbete i Österbotten"-hankkeessa.

13.12.2021

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)				

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

Vahvistetaan ELY-keskuksen roolia valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen (ALKE-päätös) edistäjänä ja aluekehittämistoimijana yhteistyössä maakunnan liiton ja muiden kumppaneiden kanssa. Lisäksi edistetään maakuntaohjelmien toimeenpanoa.

ELY-keskuksen ja TE-toimiston palvelujen (mm. osaava työvoima, yrittäjyys, elinkeinojen kehittäminen) suuntaamisessa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset aluekehittämistä koskevat painopisteet ja linjaukset.

ELY-keskus on mukana maakunnallisten selviytymissuunnitelmien kehittämisessä ja toimeenpanossa sekä yliopistokaupunkien innovaatioekosysteemisopimuksien mukaisessa toiminnassa.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Tämä mittari ei koske Pohjanmaan ELY-keskusta.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

13.12.2021

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF–arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

ELY-keskus jatkaa systemaattisesti työtä KasvuCRM:n tehokkaamman ja laaja-alaisemman käytön edistämiseksi sekä parhaiten kaikkia Team Finland -toimijoita palvelevien kirjausmerkintöjen yhdenmukaistamiseksi.

Pohjanmaan ELY-keskus toteuttaa säännöllisesti CAF-arvioinnin ja laatii toimenpiteet tulosten käytäntöön viemiseksi.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

Valtakunnallisessa valmistelussa oleva TE-digi -hanke tulee valmistuessaan vaikuttamaan asiakaspalveluprosesseihin.

Pohjanmaan ELY-keskuksen johto ja henkilöstö huomioivat ELY-keskusten yhteisen asiakkuusstrategian periaatteet toiminnassaan ja osallistuvat aktiivisesti sen toimeenpanoon. ELY-keskus pyrkii edistämään innovatiivisia ja digitaalisia ratkaisuja hankinnoissa ja esimerkiksi koulutusten järjestämisessä. Tärkeää on saada palvelut järjestettyä kustannustehokkaasti mutta tarvelähtöisesti digitaalisuutta hyödyntäen, sillä perinteisin muodoin toteutetuissa koulutuksissa haasteena on saada riittävän suuria ryhmiä. Esimerkiksi maahanmuuttajia on pienemmissä kunnissa vähän ja kotoutumiskoulutusryhmiä on ajoittain vaikea saada kasaan tarpeiden mukaisesti. Uusilla alueellisilla digitaalisilla toimilla vähennetään jonotusaikoja koulutukseen ja vahvistetaan kotoutumisajan tehokasta käyttöä.

Aktiivisen sosiaalisen median viestinnän kautta informoidaan asiakkaita ajankohtaisista asioista. Kaikessa viestinnässä huomioidaan saavutettavuus mm. videoiden tekstitys, vaihtoehtoiset kuvatestit. ELY-keskus ja TE-toimisto ottavat huomioon KEHAN ohjeistukset saavutettavuudesta.

Pohjanmaan ELY-keskus osallistuu yhteisen viestintästrategian luomiseen ja toimeen-

13.12.2021

panoon muiden ELY-keskusten kanssa. Yhteisen viestintästrategian tavoitteena on parantaa asiakasviestintää, selkeyttää organisaation ydinviestejä ja brändiä sekä vahvistaa henkilöstön viestintätaitoja.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

Pohjanmaan ELY-keskus edistää henkilökunnan etätyömahdollisuuksia.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Pohjanmaan ELY-keskuksen tekemissä palveluhankinnoissa hyödynnetään innovatiivisia hankintoja; kokeillaan uudenlaisia lähestymiskulmia hankintojen suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa sekä pilotoidaan uudenlaisia palveluja. Innovatiivisilla hankinnoilla vahvistetaan osaltaan alueen vaikuttavia TE-palveluja. Ajureina ovat työvoiman saatauvuus, kasvu, kansainvälistyminen, yrittäjyys ja tuloksellisuus.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Pohjanmaan ELY-keskus jatkaa aktiivista verkostoyhteistyötä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Vuonna 2021 on laadittu johdon sidosryhmäsuunnitelma, jota toimeenpannaan ja päivitetään tulevina vuosina.

ELY-keskus pyrkii muodostamaan yhteistyökumppaneiden, kuten elinkeinoyhtiöiden, kauppakamarin, yrittäjäjärjestöjen ja liittojen kanssa yhteisen näkemyksen siitä, minkä alan osajia alueelle pyritään houkuttelemaan. Osajien houkuttelu vaatii vahvoja markkinointiresursseja sekä yhdessä tekemistä ja toimenpiteiden tulee perustua strategiseen suunnitteluun. Talent Coastline kehittää alustaa aluetoimijoille varmistaakseen sujuvaa

13.12.2021

tiedonvaihtoa, toiminnan yhdensuuntaisuutta, sekä kansainvälisten osaajien osallistumismahdollisuuksia toiminnan kehittämiseen. Euroopan sisäisessä rekrytoinnissa hyödynnetään EURES-verkostoa ja Business Finlandin palveluita sekä Talent Boost -hankkeen toimintoja. Merenkurkkuun tullut uusi energiatehokas ja nopea Aurora Botnia -matkustajalaiva mahdollistaa työssäkäynnin Merenkurkun molemmin puolin ja tarkoituksena onkin kartoittaa mahdollisuudet yhteiseen houkutteluun ja rekrytointitoimenpiteisiin pohjoismaisten kumppanien kanssa. Tätä tukee myös Viexpon hallinnoima pohjoismaisen kansainvälisen liiketoiminnan ja viennin osaamishub, NordicHub.

Koulutuksen osalta resurssien tehokas käyttö edellyttää alueellisia ratkaisuja ja digitaalisuuden yksilöllistä hyödyntämistä. Asiakaspalvelussa edistetään uudenlaisten ratkaisujen käyttöönottoa. Erityisesti nuorten palveluiden osalta tämä on keskeistä. Palveluiden toteuttamisessa otetaan huomioon tietoturva-vaatimukset. Huomiota tulee kiinnittää myös mahdollisuuteen saada palvelua englannin kielellä.

Aktiivinen osallistuminen erilaisiin tapahtumiin, toimiminen yhteistyökumppanina ja tiedonvälittäjänä on tärkeä osa Pohjanmaan ELY-keskuksen viestintää. Verkkosivuja parannetaan niin saavuttavuuden kuin navigoinnin suhteen. Verkkosivut pidetään ajan tasalla ja uusista ajankohtaisista asioista tiedotetaan niin sosiaalisessa mediassa kuin verkkosivuilla. Aktiivinen tiedottaminen vahvistaa myös mediasuhteita. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan aktiivisesti ja säännöllisesti myös uutiskirjeiden kautta. Pohjanmaan ELY-keskuksen viestintä toimii ELY-keskuksen edustajana Team Finland -viestintäryhmässä, jonka tavoitteena on parantaa yhteistyössä Team Finland -viestintää valtakunnallisesti eri ydintoimijoiden kanssa.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukohtaisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä.*

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon.

ELY-keskus ja TE-toimisto osallistuvat digikehitysohjelmaan ja palvelujen digitalisaatioon KEHA-keskuksen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Vuonna 2022 toteutetaan digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi ja ELY-keskusten yhteisen tuloksen tavoitteeksi on asetettu > 3,1 (asteikko 1–5).

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100

13.12.2021

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen (%)				

Mittari: Tietoturvan taso (sanallinen).

Varmistetaan, että ELY-keskuksen ja TE-toimiston toiminta täyttää sekä 1.1.2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain, että maksajavirastotoiminnan tietoturva vaatimukset. Lakisäateisten tehtävien kannalta kriittiset palvelut on tunnistettu ja niille on laadittu jatkuvuussuunnitelmat. Pohjanmaan ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA -tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.

Tietoturvaryhmä kokoontuu neljännesvuosittain ja johdon katselmuksia pidetään kaksi kertaa vuoden aikana. Tietoturvan tason itsearviointi, riskiarviointin päivitys sekä dokumenttien ajantasaisuuden tarkastelu tehdään vuosikellon mukaan kerran vuodessa.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Pohjanmaan ELY-keskuksen teemat HR-johtamisen kolmeen strategiseen teemaan ja oteltuna:

- Osaamisen kehittäminen:
 - Jatketaan siirtymää kohti valmentavan johtamisen työkuultuuria ja jatketaan valmentavan johtamisen ohjelmaa. Ohjelmaan sisältyy koulutusta ja osallistamista sekä johdolle, että koko henkilöstölle.
 - Pohjanmaan ELY-keskuksen työhyvinvointiryhmässä on yhdistetty virkistystoiminta ja työhyvinvointitoiminta. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi järjestetään esim. luentoja tai muita tilaisuuksia.
 - ELY-keskuksen ja TE-toimiston henkilöstö suorittavat eOppivassa Digiturvallinen työelämä, Toimi turvallisesti digimaailmassa sekä Tietosuojan ABC kurssit. Koulutukset sisällytetään myös tietoturvan koulutus- ja viestintäsuunnitelmaan. Huolehditaan, että uudet ELY-keskuksen ja TE-toimiston työntekijät suorittavat em. kurssit.

13.12.2021

2. Liikkuvuuden edistäminen:

- Tehtävankiertoa ELY-keskuksen ja TE-toimiston välillä ja virastojen sisällä edistetään. Esimiehet ottavat tehtävankierron mahdollisuuden erikseen esille kehityskeskusteluissa.

3. Työnantajakuvan uudistaminen:

- ELY-keskus tarjoaa harjoittelupaikkoja opiskelijoille ja koululaisille.
- Kehitetään ja vahvistetaan verkostoyhteistyötä, mediasuhteita ja somenäkyvyyttä viestintästrategian mukaisesti. Hyödynnetään rekrytoinnit-osiota ELY-keskuksen internet-sivuilla. Hyödynnetään sosiaalista mediaa työnantajakuvan viestinnässä. Työnantajakuvan uudistaminen on yhtenä painopisteenä ELY-keskuksen viestinnässä.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin tyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Pohjanmaan ELY-keskukselle on määritetty seuraavat erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät:

- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Lappi)

Pohjanmaan ELY-keskus on toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle muistiot erikoistumis- ja keskitettyjen tehtävien hoidosta lokakuussa 2021.

13.12.2021

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2022 sitovasti. Vuosien 2023–2025 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahajako.

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2022 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohdaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Pohjanmaan ELY-keskus

Timo Saari, ylijohdaja

ELY-KESKUS	Jako 2021 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot, virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	Palkkausten tarkistus	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen	Metsitys-tukeen liittyvät tehtävät	Öljylämmityksestä luopumis-avustusten käsittely	POMA hankintaresurssit	Muut muutokset	MÄÄRÄRAHA YHTEENSÄ
Uusimaa	13 456 500	469 150	99 000	261 000	0	0	381 400	515 800	15 182 850
Varsinais-Suomi	12 407 100	689 150	91 200	78 300	243 600	0	171 700	115 000	13 796 050
Satakunta	2 244 100	116 400	16 500	52 200	0	0	63 700	0	2 492 900
Häme	5 962 200	207 050	43 800	52 200	0	0	118 500	-10 000	6 373 750
Pirkanmaa	6 578 900	374 300	48 400	78 300	0	552 300	147 800	166 000	7 946 000
Kaakkois-Suomi	8 760 100	419 050	64 400	78 300	0	0	137 400	0	9 459 250
Etelä-Savo	4 569 000	195 050	33 600	26 100	0	0	52 000	245 000	5 120 750
Pohjois-Savo	7 509 100	401 650	55 200	52 200	0	0	108 900	0	8 127 050
Pohjois-Karjala	3 938 500	160 500	29 000	26 100	60 900	0	57 800	0	4 272 800
Keski-Suomi	9 337 900	368 800	68 700	52 200	243 600	0	106 100	0	10 177 300
Etelä-Pohjanmaa	9 953 600	514 750	73 200	52 200	0	0	63 000	0	10 656 750
Pohjanmaa	3 129 300	171 600	23 000	52 200	0	0	80 700	0	3 456 800
Pohjois-Pohjanmaa	9 050 700	441 600	66 600	78 300	243 500	0	132 900	79 000	10 092 600
Kainuu	3 613 400	186 000	26 600	52 200	0	0	38 100	0	3 916 300
Lappi	9 111 700	492 350	67 000	52 200	0	0	80 000	25 000	9 828 250
KEHA oma toiminta	24 035 400	900 800	176 800	0	0	639 910	0	376 000	26 128 910
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 120 368	0	0	156 000	118 400	178 100	260 000	159 200	36 992 068
TE-ASPA	5 036 600	0	37 000	0	0	0	0	0	5 073 600
YHTEENSÄ	174 814 468	6 108 200	1 020 000	1 200 000	910 000	1 370 310	2 000 000	1 671 000	189 093 978